

JOI ÎN SĂPTĂMÂNA A 6-A DUPĂ PAȘTI

STIHIRAR PROSOMIC

ÎNĂLTĂREA DOMNULUI

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înadins slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îplinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (același număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

Icoana: Răzvan Bădescu

JOI ÎN SĂPTĂMÂNA A 6-A DUPĂ PAȘTI
ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

UTRENIA

După catisma întâi, sedealna, glasul 1, asemenea cu:

Piatra fiind pecetluită... (Τοῦ λίθου σφραγισθέντος)

Miratu-i-a pe îngeri' suirea cea străină' și a spăimântat Ucenicii
grozava ridicare,' căci Tu, ca Dumnezeu, Te-ai înălțat
și porțile cerești Ți s-au deschis.' Pentru-aceasta, și-ale cerurilor Puteri
grăit-au cu minunare:' „Slavă pogorării Tale, Doamne!
Slavă Împărăției Tale!' Slavă Înălțării Tale,' de oameni Iubitorule!” (de 2 ori)

După catisma a doua, sedealna, glasul al 3-lea, asemenea cu:

De frumusețea... (Τὴν ωραιότητα)

Cel mai întâi de veci' și fără de-nceput' făcând în tainic chip
dumnezeu pe om,' a cărui fire a luat,' Se-nalță acum la ceruri.
Îngerii 'naite-I merg' și-L arată Apostolilor' cum se-nalță azi la cer
întru slava cea veșnică,' iar ei I se-nchină, zicându-I:
„Slavă lui Dumnezeu, Celui ce S-a'nălțat!” (de 2 ori)

După Polieleu, sedea, glasul al 5-lea, asemenea cu:

Pe Cuvântul cel veșnic... (Τὸν συνάναρχον Λόγον)

**Pe pământ din înalțuri' Tu pogorându-Te,' ca Dumnezeu ridicat-ai
al lui Adam chip de jos,' din prinsoarea cea din iad,' prin Înălțarea Ta
și sus la ceruri l-ai suit,' și pe-al Tatălui Tău tron' să stea cu El împreună
l-ai făcut prin marea Ta milă,' ca un Stăpân de oameni iubitor. (de 2 ori)**

LAUDELE

Glasul 1, asemenea cu: *Ceea ce ești bucuria... (Τῶν οὐρανίων ταγμάτων)*

**Să prăznuim îngerește' noi, cei de pe pământ,' lui Dumnezeu ce șade
Sus, pe scaunul slavei,' laudă strigându-I: „Sfânt și preasfânt
ești Părinte al cerului!' Și Tu, Cuvinte, de-asemeni' sfânt ești din veci,
împreună și cu Duhul Sfânt!”**

**Privind cu mintea-nălțarea,' nedumerindu-se,' mai-marii peste îngeri
ziceau unii spre alții:' „Ce se vede oare? Căci om după chip
este Cel din priveliște,' dar mai presus decât cerul,' ca Dumnezeu,
Se înalță azi cu trupul Său.”**

**Galileenii la Tine' privind cum Te înalți' cu al Tău trup, Cuvinte,
din al Măslinilor Munte,' îngeri auzeau spre dânșii grăind:
„Ce stați astfel uitându-vă?' Iar va să vie Acesta' cu trup la voi
după chipu-n care-L știți pe El.”**

La Utrenie. Întâiul rând de sedelne.
Glasul 1. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

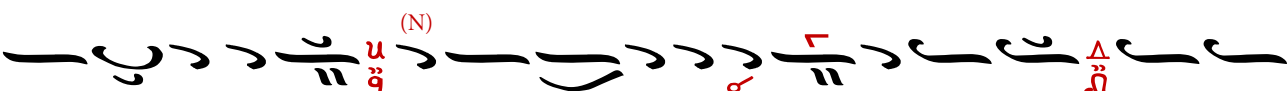
Glas Πα ♀

M^(II) i ra tu i-a pe în geri su i rea cea stră i i nă și a
spăi mân tat u ce ni cii gro za va ri di ca a re căci Tu ca
Dum ne zeu Te-ai î năl țăt și por ți le ce rești Ți s-au des chis
pen tru-a ceas ta și-a le ce e ru ri lor Pu teri gră i i t-au cu
mi nu na re sla a vă po go râ rii Ta le Doam ne sla a
vă Îm pă ră ți ei Ta a le sla vă Î năl ță rii Ta a le
de oa meni lu bi to o ru u le

Al doilea rând de sedelne.
Glasul al 3-lea. Τὴν ωραιότητα.

Glas Γα ♂

C^(Γ) el mai în tăi de ve eci și fă ră de e-n ce put fă
când în tai nic chi ip dum ne ze eu pe om a că rui fi
re a lu at Se 'na al ță a cum la ce e ruri în ge rii

 'na in te-I me erg și-L a ra tă A po os to li lor cum se

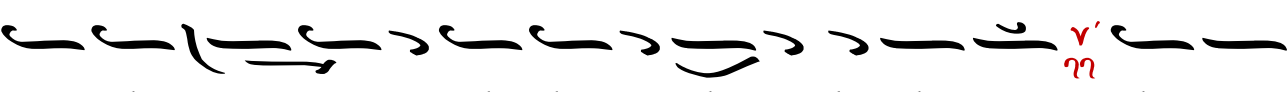
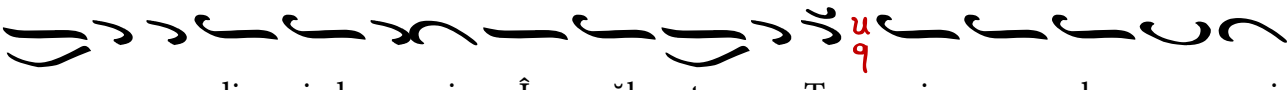
 'nal ță azi la a cer în tru sla va cea veș ni că iar e ei I

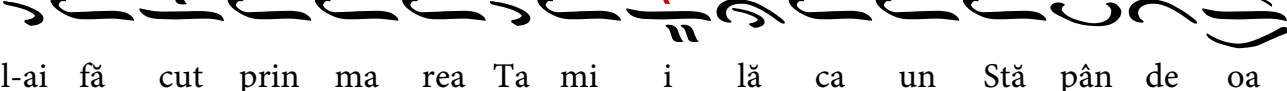
 se-n chi i nă zi cân du-I Sla vă lui Dum ne zeu Ce e lui ce S-a

 'năl țăt

Sedelnele după Polieleu.
 Glasul al 5-lea. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Glas λ 9 Kε 9

Pe pă mânt din î nal turi Tu po go rân du Te ca Dum ne zeu

 ri di ca a t-ai al lui A da am chip de jos din prin

 soa rea cea din iad prin Î năl ță rea Ta și sus la ce ruri

 l-ai su it și pe-al Ta tă lui Tău tron să stea a cu El împre u nă

 l-ai fă cut prin ma rea Ta mi i lă ca un Stă pân de oa

 meni iu bi tor

La Laude. Stihirile Prosomice.
Glasul 1. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Glas 1. Πα Δι

1. ^(II)
Să prăz nu im în ge re eș te noi cei de pe e pă ă mânt lui
Dum ne zeu ce șa de ^Δ Sus pe sca u nul sla vei la u dă stri
gân du-I Sfânt și prea sfânt ^Δ ești Pă rin te al ce ru lui și Tu
Cu vin te de-a se e meni sfânt ești din veci ^Δ îm pre u nă și cu Du
u hu ul Sfânt ^Δ

2. ^(II)
Pri vind cu min tea 'năl ța a rea ne du me ri in du u se
mai ma rii pes te în geri ^Δ zi ceau u nii spre al ții ce se
ve de oa re căci om du pă chip ^Δ es te Cel din pri ve liș te
dar mai pre sus de cât ce e rul ca Dum ne zeu ^Δ Se î nal ță
azi cu tru u pu ul Său ^Δ

3. ^(II)
Ga li le e nii la Ti i ne pri vind cum Te e î î nal ți
cu al Tău trup Cu vin te ^Δ din al Măs li ni lor Mun te în geri

a u zeau spre dân șii gră ind ce stați ast fel ui tân du vă iar
 va să vi e A ce es ta cu trup la voi du pă chi pu'n ca re-L
 ști iți pe e El

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas Πα Δι

1. ^(II)ă pră ăz nu i im î în ge e re e eș te e noi
 ce ei de e pe e e pă ă mâ ânt lui Du um ne
 ze e e eu ce e șa a de e Su us pe sca a u u
 nul sla a vei la a a a u u dă ă stri i gân du u-I
 Sfâ â ânt și prea a sfânt ești Pă ri i in te e al ce
 e ru u u lui și Tu Cu vi in te de-a se e e ^(Δ)
 me eni sfânt e ești di in veci îm pre u nă și cu u Du
 u u u u hu u u ul Sfânt

2. ^(II)ri vi ind cu mi in tea a 'năăl ța a a rea a ne
 du u me e ri i in du u se e mai ma a rii

pe e e es te e î în ge eri zi i ceau u u ni ii
 spre a al ții ^Δ ce e e e se e ve e de e oa re căci
 o o om du pă ă chip ^Δ es te Ce e el di in pri ve
 e li i iș te dar mai pre su us de cât ^(Δ) ce e e ru
 ul ca Du um ne e zeu ^Δ Se î nal ță azi cu u tru u u
 u u pu u u ul Său ^Δ
 3. ^(II) **G** a li i le e e ni ii la a Ti i i ne e
 pri vi ind cu um Te e e î î na alți cu a al
 Tău tru u u up Cu u vi in te din a al Măs li i
 ni i lor Mu un te ^Δ î î î în ge eri a a u u zeau
 spre e dă â ân șii gră ă ind ^Δ ce stați a a ast fe el
 ui tâ ân du u u vă iar va să vi i e ^(II) A ce
 e es ta a cu trup la a voi ^Δ du pă chi pu'n ca re e-L ști
 i i i iți pe e e e El